

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202663
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121202663.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Antónie Kandravej v spore žalobcu: Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúci prostredníctvom organizačnej zložky Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. X, XXX XX B., právne zastúpená: Advokátska kancelária BABIN, PETKO & partners, s.r.o., so sídlom Hlavná 29, 080 01 Prešov, IČO: 47 253 177, o zaplatenie 5.296,71 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24C/17/2021 - 99 zo dňa 14.02.2022 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu. Rozhodol, že žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 5.296,71 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná porušila svoju zákonnú povinnosť, keďže neohlásila dopravnú nehodu polícii, a preto je povinná mu uhradiť žalovanú sumu, ktorá bola zaplatená poškodenému. Súd prvej inštancie konštatoval, že skutkový stav ako taký nie je medzi stranami sporný. Sporné bolo len to, či bolo v čase nehody zrejmé, že išlo o dopravnú nehodu alebo o škodovú udalosť. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vozidlo poškodeného zn. D. X malo poškodenia v rozsahu predný nárazník, ľavé predné koleso a ľavé predné svetlo, až následne pri oprave vozidla sa zistilo, že rozsah poškodení je väčší a finančne nákladnejší, nebolo teda zrejmé, že sa jedná o dopravnú nehodu. Nakoľko sa žalovaná spolu s vodičom poškodeného vozidla dôvodne domnievala, že ide len o škodovú udalosť, nie o dopravnú nehodu, svoju povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu policajtomu podľa zákona č. 8/2009 Z. z. neporušila, pretože v čase vzniku poistnej udalosti podľa zistení účastníkov poistnej udalosti hmotná škoda zrejme neprevyšovala 1,5 násobok väčšej škody podľa Trestného zákona. S ohľadom na uvedené, súd prvej inštancie ustálil, že žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenie náhrady poistného plnenia, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že úspešnej žalovanej priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca v celom rozsahu a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne napadnutý zmeniť a žalobe vyhovieť. Uviedol, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia nijako nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že žalovaná ako osoba, ktorá nemá odborné znalosti na to, aby posúdila výšku vzniknutej škody, má konať s odbornou starostlivosťou. Žalobca má za to, že práve z dôvodu nedostatočnej odbornej znalosti problematiky má poistený konať tak, aby nedošlo v dôsledku nesplnenia zákonných povinností k následnému regresu zo strany poisťovateľa na jednej strane a na strane druhej tak, aby bola zabezpečená možnosť verifikovať okolnosti vzniku poisťnej udalosti pre poisťovateľa. Poukázal na skutočnosť, že zo záznamu o nehode jednoznačne vyplývalo, že na poškodenom vozidle vznikla škoda na ľavom svetle, ľavom blatníku, prednom nárazníku, kapote a bolo odtrhnuté ľavé predné koleso. S ohľadom na početné poškodenia, mohli podľa žalobcu účastníci nehody usúdiť, že výška škody na poškodenom motorovom vozidle prevýši sumu 3.990,- eur, čo by malo vyplývať aj zo samotnej značky poškodeného motorového vozidla, nakoľko je všeobecne známe, že sa jedná o vozidlo patriace do vyššej cenovej kategórie. Žalobca ďalej namietal, že z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, ako sa súd prvej inštancie s touto argumentáciou žalobcu vyporiadal, v odôvodnení sa nechádza len poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove bez akejkoľvek prepojenosti, logickej a právnej úvahy na prejednávany spor. Žalobcovi tiež nie je zrejmé, na základe akých dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa žalovaná spolu s vodičom poškodeného motorového vozidla dôvodne domnievala, že ide len o škodovú udalosť. V správe o nehode a dokonca ani v zázname o nehode nie je uvedené, že by žalovaná a poškodený zhodne uviedli, že sa podľa ich názoru a vzhľadom na poškodenia jedná len o škodovú udalosť. Uvedené žalobkyňa netvrdila ani vo svojich písomných vyjadreniach a rovnako sa nevyjadrila ani na pojednávaní. K záverom súdu nebol vypočutý ani samotný poškodený a k uvedenému záveru nebol vykonaný jediný iný dôkaz. V zázname z dopravnej nehody je ako dôvod neprívolania polície uvedené len „nebol dôvod“.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť v celom rozsahu a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Má za to, že účastníci škodovej udalosti nezvratne kategorizovali danú situáciu ako škodovú udalosť. Po škodovej udalosti postupovala so zvýšenou odbornou starostlivosťou, keď si vo večernej hodine, v extrémnom počasi riadne splnila všetky povinnosti účastníka škodovej udalosti. Tiež bol riadne spísaný záznam o nehode, medzi stranami došlo k dohode o zavinení škodovej udalosti a žalovaná poskytla plnú súčinnosť aj pri likvidácii škodovej udalosti. Podľa žalovanej žalobca narúša právnu istotu účastníkov škodovej udalosti, a to snahou prekvalifikovať škodovú udalosť na dopravnú nehodu, na základe dodatočne zistených informácií odborným autorizovaným servisom. Poukázala na znenie zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, z ktorého nevyplýva, že by bolo potrebné odborné určenie vzniknutej škody ako aj na skutočnosť, že nemala sťažnú likvidáciu poisťnej udalosti, neoznámenie škodovej udalosti nemalo negatívny dopad na možnosti poistiteľa osvetliť príčiny a mechanizmus tejto udalosti. Správnosť záverov súdu prvej inštancie potvrdzuje aj dôvodová správa k zákonu č. 8/2009 Z. z. Tvrdenie žalobcu o tom, že poškodené motorové vozidlo patrí do vyššej cenovej kategórie, čo má vyplývať aj zo samotnej značky tohto vozidla, považuje žalovaná za zavádzajúce, nakoľko má za to, že cenová kategória D. X nepatrí medzi tzv. Prémiové značky (napr. D.).

K vyjadreniu žalovanej zaslal repliku žalobca. Uviedol, že po odbornom posúdení a aj po vykonanej obhliadke neboli identifikované iné poškodenia, resp. skryté vady, ktoré by neboli zistiteľné už pri dopravnej nehode, a ktoré by tak objektívne mohli viesť k záveru, že pri škodovej udalosti nebolo možné posúdiť rozsah škody. O rozsiahlom poškodení motorového vozidla podľa žalobcu svedčí aj fakt, že motorové vozidlo neboli po dopravnej nehode pojazdné a muselo byť odťahnuté. V ostatnom zotrval na podanom odvolaní.

K replike žalobcu zaslala dupliku žalovaná. Poukázala na skutočnosť, že v čase udalosti mala 20 rokov, škodová udalosť sa stala za extrémnych poveternostných podmienok a po vykonaní laickej obhliadky vozidla mali účastníci škodovej udalosti za to, že škoda na vozidle nepresahuje sumu 3.990,- eur. V ostatnom zotrvala na svojich vyjadreniach.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalobcu v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením napadnutej veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaná porušila svoju zákonnú povinnosť, keďže neohlásila dopravnú nehodu polícii, a preto je povinná podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla mu uhradiť sumu, ktorú žalobca zaplatil poškodenému. Podstatné pre právne posúdenie veci bolo najmä to, či žalovaná mala povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu polícii. Povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu by v okolnostiach tohto prípadu mala žalovaná podľa § 64 ods. 1 a § 66 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke vtedy, ak by na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikla hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona (3.990,-Eur).

Z vyššie citovaných ustanovení je zrejmé, že zákonodarca v zákone č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, konkrétne v ust. § 64 až 66, presne vymedzil rozlišovacie znaky medzi dopravnou nehodou a škodovou udalosťou, ako aj aké sú povinnosti účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti. Pokiaľ pri udalosti v cestnej premávke nedošlo k usmrteniu alebo zraneniu osoby, vzniku škody na ceste alebo všeobecne prospešnom zariadení, či úniku nebezpečnej veci a vodič zúčastneného vozidla nie je pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky, (ani sa neodmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie ich použitia), je zásadným rozlišovacím znakom medzi dopravnou nehodou a škodovou udalosťou výška vzniknutej hmotnej škody a dohoda o zavinení.

Dohoda o zavinení v predmetnej veci nebola sporná, keďže sa účastníci dopravnej nehody dohodli na tom, že škodovú udalosť zaviniť žalovaná, čo potvrdzuje aj Správa o nehode (č. I. 6).

Čo sa týka výšky hmotnej škody, ktorá pri udalosti v cestnej premávke dňa 12.02.2019 v čase okolo 20:20 hod. vznikla, dá sa usúdiť, že účastníci tejto udalosti mali za to, že vzniknutá škoda na ani jednom motorovom vozidle zrejme neprevyšovala jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona. O tomto postojí svedčí najmä to, že túto udalosť neohlásili polícii. Pokiaľ žalobca tvrdí, že bolo zrejmé, že škoda prevyšuje jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona, bolo jeho povinnosťou navrhnúť o tom dôkazy. Odvolací súd má za to, že účastníci tejto udalosti môžu jednoznačne ozrejmiť ako sa im výška škody javila v čase, keď k jej vzniku došlo. Žalobca však výsluch žalovanej a ani druhého účastníka škodovej udalosti nenavrhol, preto súd prvej inštancie nemohol verifikovať aké predstavy o výške škody mala žalovaná, príp. poškodený a správne vychádzal z toho, že títo mali za to, že výška ani na jednom motorovom vozidle zrejme neprevyšovala jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona.

Dôkazom o tom, že bolo zrejmé že škoda prevyšuje jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona, nie je faktúra vystavená za opravu vozidla. Táto faktúra je dôkazom o tom, akú škodu po dôkladnom preskúmaní vozidla zistil odborník, nie dôkazom o tom, ako škodu posudzoval laik bezprostredne po samotnej škodovej udalosti.

Odvolací súd osobitne zdôrazňuje, že z dikcie Zákona o cestnej premávke ani nevyplýva, že by bolo nevyhnutné, aby výšku škody posúdila kvalifikovaná osoba. Uvedený zákon vyslovene počíta s tým, že účastníci udalosti v cestnej premávke môžu byť aj laici, teda osoby bez dostatočných odborných

znalostí, na základe ktorých by vedeli, čo najpresnejšie odhadnúť výšku škody tak, aby čo najviac zodpovedala výške vyfakturovanej sumy za opravu motorového vozidla, ku ktorého poškodeniu došlo v rámci udalosti v cestnej premávke. Odvolací súd súčasne pripomína, že v danom prípade opravu poškodeného motorového vozidla vykonával autorizovaný servis, pri ktorom je dôvodné predpokladať, že výška vyfakturovanej sumy za opravu bude vyššia než u bežného automechanika.

Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu postupoval správne, keď zohľadnil vek žalovanej ako aj ďalšie nemenej podstatné skutočnosti. Žalovaná v čase, kedy došlo k škodovej udalosti mala 20 rokov, bola teda mladou šoférkou, ktorá mohla mať, vzhľadom na svoj vek, len minimálne životné skúsenosti a vedomosti v oblasti udalostí v cestnej premávke, čo sa mohlo odzrkadliť aj v jej odhade výšky hmotnej škody na motorovom vozidle. Navyše, k škodovej udalosti došlo v čase, kedy boli mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky – husté sneženie, tma, nedostatočná viditeľnosť (k škodovej udalosti došlo vo večernej hodine – 20:20 hod.), ktoré mohli tiež prispieť k tomu, že pre účastníkov tejto škodovej udalosti nebolo dostatočne rozpoznateľné a zrejme, že výška škody vzniknutej na motorovom vozidle poškodeného prevyšuje jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona. Odvolací súd tiež poukazuje aj na Faktúru č. XXXXXXX, vystavenú dňa 01.04.2019 spoločnosťou ALZ, s. r. o. za opravu vozidla značky D. X, Xi XXX E. E. X F. (č. l. 10), z ktorej vyplýva, že najnákladnejšou položkou bol lakovací materiál (v hodnote 640,53 eur) a nie výmena pneumatiky, či predného svetla, ktoré boli po škodovej udalosti viditeľne poškodené. V konaní teda nebolo preukázané, že výška škody zrejme presahuje zákonom stavený limit, t. j. 3.990,- eur. Pojem „škoda zrejme prevyšujúca“ je potrebné vykladať tak, že účastníkom nehody muselo byť zjavné (zrejme), že škoda je vyššia ako 3.990,-Eur.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že žalovaná ako osoba, ktorá nemá odborné znalosti na to, aby posúdila výšku vzniknutej škody, má konať s odbornou starostlivosťou, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že žalobca nemôže od žalovanej vyžadovať plnenie si takých povinností, ktoré od nej nevyžaduje ani samotný zákon. Pokiaľ zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke vyslovene umožňuje a predpokladá, že účastníci škodovej udalosti pri určení výšky hmotnej škody budú vykonávať laický odhad tejto škody, nemôže žalobca spravodlivo od žalovanej očakávať, že táto si bude preventívne počínať inak ako jej to umožňuje priamo zákon. Navyše, z dôvodovej správy k zákonu č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke vyplýva, že zákonodarca vyslovene predpokladal, že dôsledky ostatných udalostí, ktoré nebudú považované za dopravné nehody, ale len za škodové udalosti, si jej účastníci vyriešia sami, resp. prostredníctvom poisťovne. Dôvodom takéhoto postupu bola skutočnosť, že pri tzv. malých dopravných nehodách občania plne nevyužívali právo vybaviť si vec cestou náhrady škody, ale hlásili aj také dopravné nehody, kde vznikla len zanedbateľná škoda, čím dochádzalo najmä k zbytočnému blokovaniu cestnej premávky až do príchodu policajta.

V kontexte uvedené odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovanej nedošlo k porušeniu povinnosti ohlásiť udalosť v cestnej premávke policajtovi v zmysle zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, nakoľko v čase, keď došlo ku škodovej udalosti, jej účastníci dôvodne predpokladali, že výška hmotnej škody neprevyšuje jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona, a teda im povinnosť ohlasovať udalosť v cestnej premávke nevznikla. Záver súdu prvej inštancie, že žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenie náhrady poistného plnenia, je teda správny a zákonný.

Odvolací súd tak napadnutý rozsudok postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, nakoľko táto bola v konaní úspešná v celom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).